

LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

y-tunnus: 0134859-4

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2024	1
1 Avaintiedot.....	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat.....	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät.....	6
6 Hallinto ja vastuullisuus	6
7 Ehdotus voiton käyttämisestä.....	9
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2024.....	10
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Loimi-Häme.....	10
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	28
10 Riskienhallinnan liitetiedot.....	34
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	39
Tilinpäätösmerkintä.....	40

Hallituksen toimintakertomus 2024

LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Loimi-Häme) kotipaikka on Loimaa ja y-tunnus O134859-4. Yhtiön toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Loimi-Häme kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyhtyröhmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus O211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

Markkinakorkojen lasku ja inflaation hidastuminen ovat tukeneet Suomen talouden elpymistä vuoden 2024 aikana. Sijoitusmarkkinan positiivinen kehitys tuki osaltaan yhtiömme tuloksentekeykyä ja vuodesta 2024 muodostui tuloksellisesti vahva.

Vakavaraisuutemme säilyi vahvana ja liiketulos oli hyvä ollen 4,6 miljoonaa euroa (7,6 milj. € v. 2023).

Vahinkovakuutuksessa vahvistimme markkinajohtajan asemaamme liikennevakuuttamisessa. Lähes joka kolmas alueen ajoneuvo on liikennevakuutettu LähiTapiola Loimi-Hämeessä. Ensivakuutuksen maksutulomme kasvoi 7,7 prosenttia.

Omistajatahtomme mukaan keskityimme asiakashyödyn kasvattamiseen. Vuonna 2024 hyvitimme asiakkaillemme vahinkovakuutuksen asiakashyvytyksinä yhteensä 4,6 miljoonaa euroa (4,3 milj. €) ja vakuutusmaksuista S-ryhmän bonuksena 1,8 miljoonaa euroa (1,7 milj. €). Asiakasmäärämme vuonna 2024 oli 65 400 (64 900).

	2024	2023
Vakuustustoiminnan volyyymi ja kannattavuus		
Ensivakuutuksen maksutulo, milj. eur.	52,6	48,8
Muutos %	7,7	5,3
Kate ennen tasoitusmäärän muutosta, milj. eur.	1,7	1,6
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	95,6	95,8
Riskisuhde, %	63,3	62,7
Toimintakulusuhde, %	32,3	33,2
Korvaukset ja asiakasedut	2024	2023
Maksetut korvaukset, milj. eur.	34,6	32,8
Omaetu, milj. eur.	4,6	4,3
S-bonus, milj. eur.	1,8	1,7
Tulos ja vakavaraisuus	2024	2023
Liiketulos, milj. eur.	4,6	7,6
Kokonaistulos, milj. eur.	9,2	8,9
Vakavaraisuussuhde, %	254,6	290,7

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenssi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden takaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2023 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluissa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuustointiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

Yhtiömme toiminnassa ja toimintakulttuurissa näkyy, että LähiTapiola-ryhmä on olemassa asiakkaitaan varten. Tavoitteenamme on tuottaa mahdollisimman suurta asiakashyötyä ja asiakastyytyväisyyttä kilpailukykyiseen hintaan. Mittaamme omistaja-asiakkaiden taloudellisten hyötyjen kehittymistä. Ryhmästrategiassa tavoittelemme kannattavaa kasvua, tervettä asiakaskantaa ja pitkän aikavälin kestävää menestystä.

Osana digitaalista kehittämistä jatkoimme sekä henkilö- että yritysasiakkaidemme verkkopalvelujen parantamista niin vakuuttamisen kuin säästämisen ja sijoittamisen palveluissa. Digitaalisia palveluja kehittämällä helpotamme asiakkaiden itseasiointia rutiininomaisissa asioissa, jotta varmistamme sujuvan monikanavaisuuden ja asiantuntijapalvelun laajan saatavuuden monimutkaisempien asioiden hoidossa.

Omistaja-asiakkaidemme tyytyväisyydestä kertoo osaltaan korkea asiakaspysyvyys. Mittava vakuutusjärjestelmien kokonaisuudistus etenee suunnitelmien mukaisesti. Olemme uudistaneet myös terveystakuuttamisen palvelutarjontaamme.

LähiTapiola-ryhmä vahvisti vuoden 2024 aikana asemaa liikennevakuutuksen markkinajohtajana: vakuutus sopimusten määrällä mitattuna LähiTapiola-ryhmän markkinaosuus oli vuoden lopussa yli 37 prosenttia. LähiTapiola-ryhmä on myös maatalavakuuttamisen markkinajohtaja 67 prosentin markkinaosuudella tilojen pääasiallisena vakuutusyhtiönä.

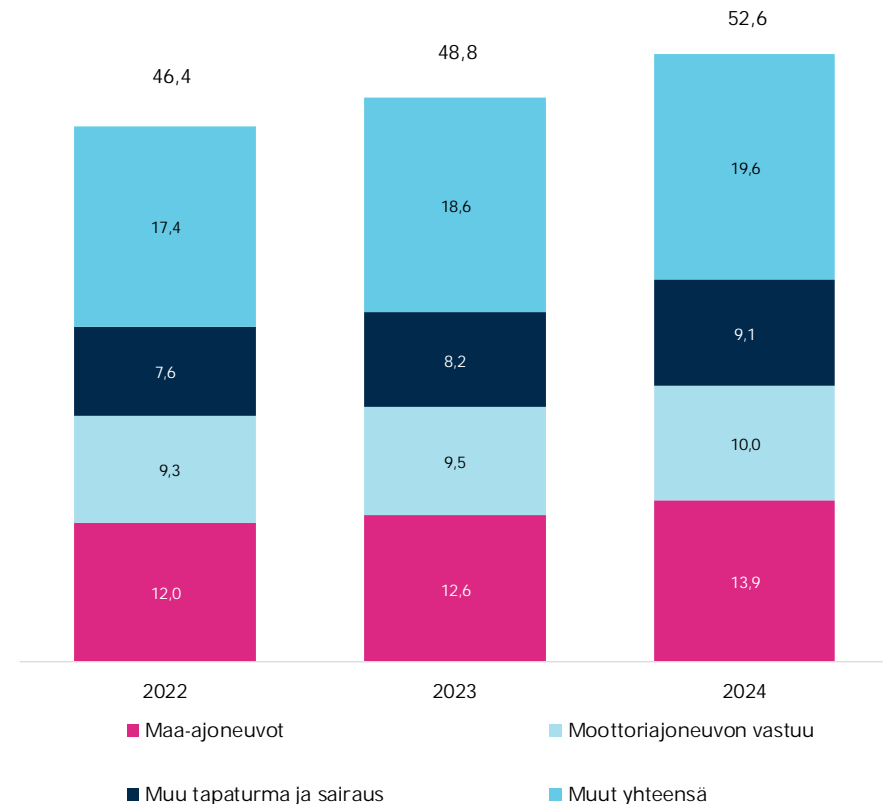
Vahinkojen määrä kasvoi erityisesti ajoneuvovakuutuksissa. Alkuvuodesta tammi-huhtikuun haastavat sääolosuhteet lisäsivät ajoneuvovahinkoja, tapaturmia ja jäätymisvahinkoja. Osassa vakuutuslajeja aiempien vuosien korkean inflaation häntäväikutus näkyi vielä työpanosten ja materiaalien hintojen nousuna. Suomen hallituksen päätös lääkäriasioinnin Kela-korvausten palauttamisesta korkeammalle tasolle vuonna 2024 maltillisesti korvausten kehitystä vapaaehtoisissa henkilövakuutuksissa.

Ensivakuutuksen maksutulomme oli 52,6 miljoonaa euroa (48,8 milj. €) ja kasvua edelliseen vuoteen 7,7 prosenttia. Maksutulon kasvua tukivat hyvät myyntitulokset ja edellisvuosien tapaan korkeana säilynyt asiakaspysyvyys.

Vakuutuslajeista maksutulomme kasvu oli voimakkainta vapaaehtoisissa henkilövakuutuksissa, joiden maksutulo kasvoi 12,0 prosenttia.

LähiTapiola Loimi-Häme Ensivakuutuksen maksutulon kehitys vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

Korvauskulumme olivat 35,9 miljoonaa euroa (33,0 milj. €) ja riskisuhteemme ilman perustekorkokulua 63,3 prosenttia (62,7 %).

Haastavasta korvauskulujen ja kustannusten kehityksestä huolimatta vahinkovakuutustoimintamme pysyi kannattavana. Vakuutustekninen katteemme ennen tasoituserien muutosta oli 1,7 miljoonaa euroa (1,6 milj. €). Yhdistetty kulusuhteemme ilman perustekorkokulua oli 95,6 prosenttia (95,8 %).

Vahinkovakuutuksessa korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia eräiä liittyen vastuuvelan laskuperusteiden ja laskentatavan muutoksiin. Yhteisvaikutus eristä paransi 1,7 miljoonaa euroa vakuutusteknistä katetta ennen tasoituserien muutosta. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Vahinkovakuutuksen volyymin kasvu, palkkainflaatio sekä panostukset liiketoiminnan kehittämiseen ovat kasvattaneet toimintakulumme. Toimintakulumme olivat 15,9 miljoonaa euroa (15,2 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme laski 0,9 prosenttiyksikköä ja oli 32,3 prosenttia (33,2 %).

Maksoimme asiakkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 34,6 miljoonaa euroa (32,8 milj. €). Suurvahinkojen osalta vuosi oli normaalilla tasolla. Omaisuuden ja toiminnan yli 300 000 euron suurvahinkoja sattui 2 kappaletta (1 kpl).

Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme vakuutettujen edun mukaisesti. Sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen ja kilpailukykyisten palvelujen tuottaminen tulevaisuudessa.

Erityisesti listatuissa osakkeissa tuotot olivat hyvät, ja myös korkosijoitukset tuottivat positiivisesti viime vuosia selvästi korkeamman korkotason takia. Myös kiinteistösijoituksissa tuotot kääntyivät heikon viime vuoden jälkeen positiivisiksi.

Vuodesta 2024 muodostui lopulta yhtiöllemme sijoituksellisesti hyvä, kun kaikki omaisuusluokat osakesijoitusten vetämänä tuottivat selvästi positiivisesti. Sijoitustoiminnan nettotuotantomme oli 2,7 miljoonaa euroa (5,9 milj. €). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 5,4 prosenttia (5,5 %). Sijoituksista 43,8 prosenttia oli osakesijoituksia.

Sijoitustoiminta

	2024	2023
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	5,4	5,5
Korkosijoitukset	4,6	8,0
Osakesijoitukset	9,2	6,1
Kiinteistösijoitukset	-2,6	-3,4
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	45,2	47,7
Osakesijoitukset	43,8	39,2
Kiinteistösijoitukset	11,0	13,1
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	139,9	135,0

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola Varainhoito –konsernin yhtiöt: LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oy, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus Oy tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.2 Liitännäistoiminta

LähiTapiola-ryhmän liitännäistoimintaan sisältyy säästämisen ja sijoittamisen palveluiden sekä rahoituspalveluiden tarjoamisen lisäksi vakuutuksiin liittyviä palveluita, kuten vahinkojen haltuunottoa ja asiakkaiden neuvontaa vahinkotilanteissa, sekä markkinointiyhteistyötä riskienhallinnan ja vahingontorjuntalan kumppaneiden kanssa.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor's antoi 26.11.2024 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle luokituksen A vakain näkymin. Luokitukseen vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tuloksellisuus edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2023. Standard & Poor's näkee LähiTapiola-ryhmän säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

LähiTapiola-ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinta perustuu riskienhallintapolitiikkaan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, jotka vahvistetaan vuosittain ryhmän hallituksissa. Tarkoituksena on varmistaa, että vakuutusottajien, korvausten saajien ja muiden edunsaajien edut turvataan samalla kun määritetään pysyväisohjeistus riskien ja vakavaraisuuden hallintaan LähiTapiola-ryhmälle ja sen yhtiöille. Riskeistä ja riskienhallinnasta on laadittu tämän tilinpäätöksen liitetieto, jossa on selvitetty muun muassa riskienhallinnan organisoituminen ja vastuut.

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa veloitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola-ryhmä muodostaa Vakuutusyhtiölain mukaisen vakuutusyrittäjäryhmän sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaisen vakuutus- ja rahoitusryhmittymän. Ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola Vahinkoyhtiön tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II -standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa

pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomittamista tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen velvoittaman pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

Yhteisvastuusopimuksessa on sovittu myös siitä, että LähiTapiola Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön ja ryhmän varainhoitoyhtiöiden (LähiTapiola Varainhoito Oy, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy, LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy) vakavaraisuutta tuetaan tarvittaessa vastaavin periaattein takuu- ja osakepääomaosuuksien mukaisissa suhteissa. Myös LähiTapiola Rahoitus Oy:n vakavaraisuuden varmistamisessa noudatetaan soveltuvin osin yhteisvastuusopimuksen periaatteita. Nämä yhtiöt eivät kuitenkaan ole yhteisvastuusopimuksen osapuolia, eivätkä ne näin ollen voi sopimukseen vedoten vaatia lisäpääomittamista.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa ja tällä hetkellä ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on vahvalla tasolla. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/lahitapiola-ryhman-raportit. Vuotta 2024 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 8.4.2025 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen) oli 254,6 prosenttia (290,7 %). Yhtiömme vakavaraisuussuhde heikkeni hieman tilikauden aikana, pysyen kuitenkin vahvalla tasolla. Vakavaraisuussuhteen muutokseen vaikutti erityisesti osakemarkkinan myönteisen kehityksen myötä kasvaneet markkinariskit sekä korkotason lasku, joka nosti vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrää.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla tilikauden aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin on varauduttu riittävällä käteisen määrällä ja varmistamalla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus- tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin sekä jälleenvakuutus-suojiin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutuslalla samanlainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliikumukset, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastonmuutos.

Yhtiö kartoittaa ja arvioi ryhmän arviointimallin perusteella riskejä niiden todennäköisyyden ja mahdollisten vaikutusten perusteella, määritellen kullekin riskille vastuuhenkilöt ja aikataulutetut hallintatoimet. Yhtiön hallitus hyväksyy riskienhallintasuunnitelman, joka sisältää yhteenvedon yhtiön riskinottohalukkuudesta, riskinsietokyvystä pohjautuen eri mittareihin sekä riskikartoituksesta riskiluokittain.

Finanssisektori on hyvin riippuvainen yleisestä taloudellisesta toimintaympäristöstä ja sen kehittymisestä. Suomen Pankin ennusteiden mukaan Suomi toipuu taantumasta hitaasti. Ennusteiden mukaan talous supistuu vielä vuonna 2024 0,5 %. Epävarmuus maailmantalouden näkymistä hillitsee viennin kasvua. Yksityinen kulutus elpyy hitaasti, sillä luottamus talouteen on heikkoa ja työttömyys lisääntyy yhä. Toisaalta korkojen odotetaan alenevan edelleen, mikä tukee investointeja ja kulutusta. Rahoitusolot ovat keventyneet korkojen laskun vuoksi. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan 3 kuukauden euriborkoron laskevan edelleen myös vuonna 2025. Rahoitusolojen keveneminen tukee talouskasvun elpymistä sekä Suomessa että euroalueella. Yksityinen kulutus on vähentynyt vuonna 2024 ostovoiman vahvistumisesta huolimatta, sillä kuluttajien luottamus on heikkoa ja työttömyyden uhka on koholla. Kulutus kasvaa vain niukasti vuonna 2025, sillä kotitalouksien ostovoiman kasvu

pysähtyy tilapäisesti työttömyyden lisääntymisen, verotuksen kiristymisen ja sosiaalietuuksien leikkaamisen vuoksi. Inflaatio on hidastunut vuonna 2024 selvästi. Verojen korotukset kuitenkin nostavat kuluttajahintoja vuonna 2025. Talouden taantumana aikana sekä yksityishenkilöt että yritykset saattavat vähentää vakuutusten ostamista kustannusten säästämiseksi. Tämä voi johtaa vakuutusyhtiöiden maksutulon vähenemiseen.

Geopoliittiset jännitteet Ukrainassa ja Lähi-idässä kasvattavat edelleen epävarmuutta maailmantaloudessa. Kotimaassa finanssipolitiikan kiristyminen saattaa lyhyellä aikavälillä heikentää yksityistä kulutusta arvioitua voimakkaammin.

Toimintaympäristön epävarmuudet ja erilaisten finanssisektoriin kohdistuvien sokkien toteutuminen altistavat rahoitusmarkkinat äkillisille markkinahellahetkille. Toteutuessaan varallisuuserien negatiiviset hinnannuutokset esimerkiksi osake- ja velkakirjamarkkinoilla kasvattaisivat yhtiöiden sijoitustappioita. Lisäksi kiinteistösektorin ja rakennusalan tilanne on erityisen heikko, mikä kasvattaa sekä luottoriskejä että kiinteistöinvestointien arvostuksiin liittyviä riskejä.

Pidemmällä tähtäimellä finanssisektorin toimijoita haastavat epävakaa taloudellisen toimintaympäristön lisäksi pitkäaikaiset muutostrendit, kuten ilmastonmuutoksen vaikutukset (ESG-riskit) ja niiden ehkäisyyn tähtäävät toimet, demografiset muutokset, digitalisaatio, uudet teknologiat, tuotteet ja toimintatavat sekä kyberriskit.

LähiTapiola-ryhmän riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa sekä vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

LähiTapiola-ryhmän pääjohtajaksi on nimitetty 15.1.2025 KTT Sari Heinonen. Heinonen aloittaa uudessa tehtävässään toukokuun alussa.

Finanssivalvonta on hyväksynyt Varainhoito Oy:n omistusrakenteen muutoksen, joka toteutetaan 1.1.2025. LähiTapiola Henkiyhtiön omistusosuus Varainhoito Oy:stä nousee 51,0 prosenttiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön omistusosuus on 16,0 prosenttia ja Alueyhtiöiden 33,0 prosenttia.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vuoden 2025 näkymä on vahinkovakuutuksen osalta varovaisen myönteinen. Suomen talouskasvun ennakoidaan olevan heikkoa, mutta inflaation hidastuminen ja kuluttajien ostovoiman kasvu luovat vakautta sekä kotitalouksien arkeen että yritysliiketoimintaan.

Orastavaa positiivista talouskehitystä varjostavat useat riskit. Maailmanpoliittinen tilanne on erittäin epävakaa altistaen globaalin talousjärjestelmän äkkinäisille muutoksille. Ukrainan sodan ja Lähi-idän kriisin lisäksi muiden konfliktien todennäköisyys on huomattavasti kasvanut. Riskien toteutuessa talouskehitys Suomessa on entistä vaisumpaa. Tällöin myös vahinkovakuutuksen kasvunäkymät ovat heikot.

Vahinkovakuutustoiminnassa investoinnit kohdistuvat vakuutuksen perusjärjestelmien uudistamiseen ja digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Lisäksi panostamme taloudellisten asiakasetujen parantamiseen. Ajoneuvomarkkinassa odotetaan vaisulla tasolla olleen uusien ajoneuvojen kaupan elpyvän hiljalleen. Vaimea talouskehitys ei luo pohjaa yritysliiketoiminnan, kuten työtapa-turvavakuutuksen kasvulle. Haluamme säilyttää hyvän asiakastytyväisyyden tason.

Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Osakemarkkinoiden näkymä vuoteen 2025 on edelleen kohtalaisen hyvä. Osakemarkkinoiden näkymiä tukevat suhdanteiden elpymisen lisäksi myös Yhdysvaltain keskuspankki Fedin rahapolitiikan kevennykset. Kehittyvien markkinoiden osakkeet hyötyvät Kiinan viranomaisten elvytyksestä ja mikäli talouspolitiikan tukitoimien myötä kasvu piristyy, säteilevät vaikutukset positiivisesti myös muille kehittyville markkinoille ja teollisuusmaiden pörssiin.

Joukkovelkakirjalainamarkkinoiden näkymä vuoteen 2025 on kaksijakoinen. Inflaation hidastuminen ja johtavien keskuspankkien rahapolitiikan kevennykset tukevat lyhyiden korkojen laskua. Fedin ja Euroopan keskuspankin odotetaan laskevan ohjaukorkonsa tarkastelujaksolla lähelle neutraaleja tasoja, jotka ovat Yhdysvalloissa noin 3 ja Euroopassa noin 2 prosenttia. Sen sijaan pitkien korkojen suunta on epävarma, koska kasvun vauhdittuminen nostaa reaalkorkoja. Pitkien korkojen lasku edellyttäisi taantumaa taloudessa.

Yrityslainojen osalta tilanne näyttää kohtalaisen hyvältä. Suhdanteiden elpyminen tukee matalia riskilisiä ja sijoittajien riskinottohalukkuuden kasvu voi

painaa yrityslainojen riskilisiä vielä nykyistä alemmas. Toimintaympäristö tukee samoista syistä myös korkeariskisiä yrityslainoja ja kehittyvien markkinoiden korkosijoituksia eri muodoissa.

Vuodesta 2025 tulee sijoitusmarkkinoilla mielenkiintoinen. Talouden näkymät erityisesti Yhdysvalloissa ovat edelleen kohtuullisen hyvät, ja myös Euroalueen talouksien odotetaan toipuvan korkotason laskun seurauksena. Toisaalta markkinat ovat tuottaneet kahden edellisen vuoden aikana poikkeuksellisen hyvin, ja sen seurauksena arvostustasot ovat paikoin nousseet jo varsin korkeiksi. Korkotaso on kuitenkin edelleen selvästi positiivinen, minkä takia koko sijoitusomaisuuden tuotto-odotus on hyvällä tasolla. Sitä kautta lähtökohdat positiiviselle sijoitusvuodelle ovat olemassa.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTapiola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskuluihin.

6 Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyrittäjäryhmän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa www.lahitapiola.fi.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintaker-tomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella ta-

valla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyh-tiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta www.lahitapiola.fi.

6.2.1 Yhtiökokous

Yhtiökokouksemme pidettiin 24.4.2024. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2023, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuu-vapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomalliimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutusentottajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ol-len hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostomme jäsenet ovat Schwartz Sari (puheenjohtaja), Pajula Marianna (varapuheenjohtaja), Ahonen Tella, Alitalo Sauli, Enckelman Jenny, Hurri Jussi, Höyssä Panu, Huostila Tommi, Laine Ville, Leppä-Lukkala Leena, Levonen Timo, Nygård Rolf, Oja Satu, Pietilä Sirpa, Rouhiainen Jukka, Sulkonen Juha, Suolahti Anna-Maija, Terhonen Hanna-Leena, Uusi-Kämppe Heikki, Valkama Matti ja Välilä Päivi.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitusten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston sekä hallituksen henkilövalintoja.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat Schwartz Sari (puheenjohtaja), Pajula Marianna, Levonen Timo ja Valkama Matti.

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2024 hallituksen puheenjohtajana puheenjohtajana toimi Markku Äijälä (toimitusjohtaja, Boreal Kasvinjalostus Oy), varapuheenjohtajana Miia Antin (elinkeinokoordinaattori Nurmijärvi) ja jäsenenä Timo Simula (toimitusjohtaja, Netcare Finland Oy), Krista Pohjola (esihenkilö, WithSecure), Petri Heino (talousjohtaja, Pemamek Oy) ja Ilona Kangas (Asiakkuus ja viestintäjohtaja, YTK).

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.4 Johtoryhmä

Johtoryhmämme vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta.

Yhtiön johtoryhmään kuului toimitusjohtaja Lauri Riekkola (puheenjohtaja 18.6 asti) hallintojohtaja Eija Torvela (puheenjohtaja toimitusjohtajan sijaisuuden ajan), toimitusjohtaja Timo Harju (puheenjohtaja 8.10 alkaen), liike-toimenjohtaja Timo Hakola, henkilöstöpäällikkö Annamari Peltonen, korvausjohtaja Hanna-Leena Ikonen ja palvelujohtaja Anu Kuusiniemi.

6.2.5 Toimitusjohtaja

Yhtiön toimitusjohtajana toimii KTM Timo Harju 8.10.2024 alkaen Lauri Riekkolan jättäessä toimitusjohtajan tehtävät 18.6.2024. Hallintojohtaja Eija Torvela hoiti toimitusjohtajan tehtäviä väliaikaisesti ennen uuden toimitusjohtajan valintaa.

Toimitusjohtajan sijaisena toimii hallintojohtaja Eija Torvela.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.6 Tilintarkastaja

Yhtiökokouksemme valitsi tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Petter Westerbäck, KHT.

6.2.7 Valvova viranomainen

LähiTapiola Loimi-Häme on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.8 Lähipiiri

Lähipiiristämme kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

Henkilöstömme lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 53 (49) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmistä ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon tulospalkkiot perustuvat yhtiön tuloksiin vaikuttaviin elementteihin ja henkilöstö- ja asiakaskokemukseen. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuuihin perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta. Johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiointi perustuu yhtiöryhmän asiakaskokemuksen strategiaan tavoitteisiin, joita mitataan useamman vuoden jaksolta.

Ylimmän johdon eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Maksettava eläke perustuu työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille kertyvään korkotuottoon.

Hallituksemme jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2024 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

6.4 Vastuullisuus

Vastuullisuuden vaikuttavuuden parantaminen on yksi LähiTapiolan strategiakauden 2022–2026 viidestä tavoitteesta. Haluamme olla vaikuttavan vastuullisuuden suunnannäyttäjä toimialallamme, kaikkialla Suomessa. LähiTapiolan vastuullisuustyötä ohjaavat LähiTapiolan ryhmästrategia ja Omistaja-tahto.

LähiTapiolan vastuullisuusohjelma 2022–2026 määrittelee ryhmän yhteiset vastuullisuustavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet. Haluamme lisätä vahinkojen ennaltaehkäisyn vaikuttavuutta. Uusista riskeistä erityisesti ilmasto-, mielenterveys- ja kyberriskit haastavat meitä kehittämään tuotteitamme ja palveluitamme.

Vastuullisuusohjelman mukaisesti laadimme vastuullisen asiakas- ja riskinva-linnan sekä kumppanitoiminnan linjaukset, jotka uudistavat sekä vakuutus-että korvaustoimintaamme. Tavoitteenamme on vahvistaa asemaamme vastuullisena sijoittajana. Lisäämme vastuullisuustavoitteet myös vakuutusyhtiöiden sijoitussuunnitelmiin.

Autamme asiakkaitamme sopeutumaan ilmastomuutokseen. Tuemme ilmas-totutkimusta ja yritysten päästöjen vähentämistä. Tavoitteemme on saattaa sijoittamisen ja vakuuttamisen päästömme nettonollaan vuoteen 2050 mennessä. Kaikki ryhmän yhtiöt ovat sitoutuneet saavuttamaan hiilineutraalisuuden oman toiminnan osalta vuoden 2025 loppuun mennessä.

LähiTapiola-ryhmä on sitoutunut YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan vastuulliset toimintatavat, jotka tukevat YK:n kestävän kehityksen ja Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita. LähiTapiola Varainhoito -konserni on sitoutunut YK:n tukemiin vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin (Principles for Responsible Investment).

Ryhmän vastuullisuuden ohjausryhmä ohjaa vastuullisuusohjelman toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee hallinnon edustajien vastuullisuustyöryhmä. Vuonna 2024 perustimme monialaisen ilmastotyöryhmän, joka kehittää LähiTapiolan ilmasto-työtä ja tukee ilmastokysymyksiin liittyvää päätöksentekoa.

Vuonna 2024 jatkoimme ryhmän tavoitteellista johtamis- ja toimintakulttuurin kehittämistä ja rakensimme LähiTapiolan työntekijälupaukset jatkoksi johtamislupauksille. Työntekijälupaukset ovat yhteinen arvopohjamme työl-

lemme ja sille, miten kohtelemme toinen toisiamme työyhteisöissä. Mit-taamme yhteistyökulttuurimme kehittymistä vuosittain osana ROIHU-henki-löstötutkimusta.

LähiTapiola-ryhmä on merkittävä valtakunnallinen ja alueellinen lahjoittaja. Vuonna 2024 LähiTapiola-ryhmän yhtiöt tukivat erilaisia yhteisöjä 5,3 miljoo-nalla eurolla. Vuoden aikana ryhmän yhtiöt lahjoittivat yhteensä 440 000 eu-roa paikallisyhteisöjen ja haja-asutusalueiden arjen turvallisuutta parantaviin hankkeisiin sekä vapaaehtoisen pelastustoiminnan turvaamiseen. Mielen hy-vinvointia vahvistavia hankkeita ja matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä pal-veluita yhtiöt tukivat 345 000 eurolla.

LähiTapiolan vastuullisuusohjelma ohjaa myös LähiTapiola Loimi-Hämeen vastuullisuustyötä LähiTapiola Loimi-Häme lahjoitti Ukrainan suojakonttilah-joitukseen 15 000 euroa ja useita pienempiä lahjoituksia esimerkkinä Kanta-Hämeen Muistiyhdistykselle, Hope Ry:lle ja Forssan Teatteriyhdistykselle. Li-säksi yhtiö on lahjoittanut kolme hirvieläinvaroitinta Loimaan ja Hämeenlin-nan alueelle ja 3 kappaletta Väkky-suojatievaroitinta Etelä-Pirkanmaalle (vuonna 2023 Kanta-Hämeeseen 12 kappaletta Väkky varoittimia).

Kerromme lisää LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2024 toi-minnasta LähiTapiola Vahinkoyhtiön toimintakertomuksen kestävyysrapor-tissa ja erillisessä vastuullisuusraportissa. LähiTapiola Vahinkoyhtiön toimin-takertomus ja LähiTapiola-ryhmän vastuullisuusraportti julkaistaan huhti-kuussa LähiTapiolan verkkosivuilla www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/la-hitapiola-ryhma/lahitapiola-ryhman-raportit

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Loimi-Hämeen yhtiökokoukselle, että vuoden 2024 tilikauden voitto, 3 578 019,36 euroa, siirretään varmuusrahastoon, josta maksetaan takuupääoman korkona 172 736,00 euroa ja siirretään käyt-törahastoon 700 000,00 euroa.

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	36 402 954,50
Pohjarahasto	1 207 203,66
Takuupääoma	12 164 502,35
Arvonkorotusrahasto	0,00
Varmuusrahasto	21 646 503,21
Käyttörahasto	1 384 745,28

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2024

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Loimi-Häme

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Loimi-Häme

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA	Liite	1.1.2024 - 31.12.2024	1.1.2023 - 31.12.2023
Vakuutusmaksutuotot			
Vakuutusmaksutulo	1	52 633 290,21	48 847 978,00
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 053 376,59	-1 614 451,03
Vakuutusmaksutulo omalla vastuulla		50 579 913,62	47 233 526,97
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-1 255 194,00	-1 265 324,00
Jälleenvakuuttajien osuus		0,00	-540,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä		-1 255 194,00	-1 265 864,00
Vakuutusmaksutuotot yhteensä		49 324 719,62	45 967 662,97
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset		-38 850 660,24	-36 686 019,65
Jälleenvakuuttajien osuus		1 185 986,35	630 311,36
Maksetut korvaukset omalla vastuulla		-37 664 673,89	-36 055 708,29
Korvausvastuun muutos		2 747 415,00	2 539 988,00
Jälleenvakuuttajien osuus		-1 027 977,26	532 428,35
Korvausvastuun muutos yhteensä		1 719 437,74	3 072 416,35
Korvauskulut yhteensä		-35 945 236,15	-32 983 291,94
Liikekulut	3	-11 719 346,43	-11 384 432,65
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta		1 660 137,04	1 599 938,38
Vakuutustekninen kate	2	1 660 137,04	1 599 938,38
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA	Liite	1.1.2024 - 31.12.2024	1.1.2023 - 31.12.2023
Vakuutustekninen kate		1 660 137,04	1 599 938,38
Sijoitustoiminnan nettotuotot			
Sijoitustoiminnan tuotot	4	6 055 231,68	7 129 372,08
Sijoitustoiminnan kulut	4	-3 397 531,29	-1 263 021,55
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä		2 657 700,39	5 866 350,53
Muut tuotot			
Muut	4	1 394 330,92	1 345 856,34
Muut kulut			
Muut	4	-1 149 212,87	-1 185 644,25
Tulos varsinaisesta toiminnasta		4 562 955,48	7 626 501,00
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		4 562 955,48	7 626 501,00
Tuloverot			
Tilikauden vero		-906 285,14	-1 168 208,62
Aikaisempien tilikausien verot		-78 650,98	2 992,11
Tuloverot yhteensä		-984 936,12	-1 165 216,51
Tilikauden tulos		3 578 019,36	6 461 284,49

8.2 Tase, LähiTapiola Loimi-Häme

VASTAAVAA	Liite	31.12.2024	31.12.2023
Aineettomat hyödykkeet	8		
Muut pitkävaikutteiset menot		1 805 338,73	2 287 428,75
Ennakkomaksut		1 555 977,08	986 104,08
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		<u>3 361 315,81</u>	<u>3 273 532,83</u>
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		1 294 082,40	2 014 655,61
Kiinteistösijoitukset yhteensä		<u>1 294 082,40</u>	<u>2 014 655,61</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä	7		
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		37 692 715,80	42 906 053,87
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä yhteensä		<u>37 692 715,80</u>	<u>42 906 053,87</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7	85 934 865,30	80 403 517,56
Rahoitusmarkkinavälineet		966 666,67	1 000 000,01
Muut sijoitukset yhteensä		<u>86 901 531,97</u>	<u>81 403 517,57</u>
Sijoitukset yhteensä		<u>125 888 330,17</u>	<u>126 324 227,05</u>
Saamiset	13		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		11 547 295,12	10 515 664,48
Ensivakuutustoiminnasta yhteensä		<u>11 547 295,12</u>	<u>10 515 664,48</u>
Jälleenvakuutustoiminnasta		437 338,82	413 115,02
Muut saamiset		712 880,34	502 036,19
Saamiset yhteensä		<u>12 697 514,28</u>	<u>11 430 815,69</u>
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet	8		
Koneet ja kalusto		54 626,87	72 835,84
Muut aineelliset hyödykkeet		88 795,00	42 005,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		<u>143 421,87</u>	<u>114 840,84</u>
Rahat ja pankkisaamiset		3 183 081,40	2 465 031,07
Muu omaisuus		7 400,27	7 400,27
Muu omaisuus yhteensä		<u>3 333 903,54</u>	<u>2 587 272,18</u>
Korot ja vuokrat		31 251,20	28 692,59
Muut siirtosaamiset		225 034,42	127 223,36
Siirtosaamiset yhteensä		<u>256 285,62</u>	<u>155 915,95</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u><u>145 537 349,42</u></u>	<u><u>143 771 763,70</u></u>

VASTATTAVAA	Liite	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		1 207 203,66	1 207 203,66
Takuupääoma		12 164 502,35	12 164 502,35
Muut rahastot			
Muut rahastot		19 625 965,13	13 877 016,32
Muut rahastot yhteensä		19 625 965,13	13 877 016,32
Tilikauden voitto/tappio		3 578 019,36	6 461 284,49
Oma pääoma yhteensä		36 575 690,50	33 710 006,82
Vakuutustekninen vastuuvélka			
Vakuutusmaksuvastuu		20 867 737,00	19 612 543,00
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä		20 867 737,00	19 612 543,00
Korvausvastuu		59 097 632,00	61 845 047,00
Jälleenvakuuttajien osuus		-3 445 328,86	-4 473 306,12
Korvausvastuu yhteensä		55 652 303,14	57 371 740,88
Tasoituspääoma		27 479 263,00	27 479 263,00
Vakuutustekninen vastuuvélka yhteensä		103 999 303,14	104 463 546,88
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset	11	33 300,00	2 978,00
Pakolliset varaukset yhteensä		33 300,00	2 978,00
Velat	13		
Ensivakuutustoiminnasta		854 873,63	832 817,03
Jälleenvakuutustoiminnasta		8 921,50	3 121,98
Muut velat		2 533 557,55	3 390 935,52
Velat yhteensä		3 397 352,68	4 226 874,53
Siirtovelat	13	1 531 703,10	1 368 357,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		145 537 349,42	143 771 763,70

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Loimi-Häme

	2024	2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	4 562 955,48	7 626 501,00
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvélan muutos	-464 243,74	-1 806 552,35
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	-1 289 951,40	-4 494 342,85
Pakollisten varausten muutos	30 322,00	-9 164,00
Suunnitelman mukaiset poistot	544 418,30	641 140,65
Muut oikaisut	1 320 181,10	263 181,37
<i>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</i>	4 703 681,74	2 220 763,82
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-1 367 068,26	-1 240 019,46
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	63 347,26	308 276,32
<i>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</i>	3 399 960,74	1 289 020,68
Maksetut välittömät verot	-1 714 459,60	-77 713,98
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	1 685 501,14	1 211 306,70
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	1 721 148,97	-1 103 501,80
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	-1 320 181,10	-263 181,37
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-656 083,00	-736 458,08
Investointien rahavirta yhteensä	-255 115,13	-2 103 141,25
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-712 335,68	-27 655,74
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-712 335,68	-27 655,74
Rahavarojen muutos	718 050,33	-919 490,29
Rahavarat tilikauden alussa	2 465 031,07	3 384 521,36
Rahavarat tilikauden lopussa	3 183 081,40	2 465 031,07

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Loimi-Häme

Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	2024	2023	2022	2021	2020
Liiketulos	4,6	7,6	-2,4	4,3	1,6
Kokonaistulos	9,2	8,9	-8,1	6,6	-0,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvo) prosentteina	5,4	5,5	-7,8	4,3	-0,2
Kokonaispääoman tuotto, %	6,4	6,3	-5,4	4,8	0,0
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	53	49	43	45	49
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	53	49	43	45	49
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	52,6	48,8	46,4	45,0	43,4
Vahinkosuhte ilman perustekorkokulua, %	71,9	71,1	68,7	73,8	74,5
Vahinkosuhte, %	72,9	71,8	69,2	74,7	75,7
Liikekulusuhte, %	23,8	24,8	24,5	23,4	24,5
Yhdistetty kulusuhte ilman perustekorkokulua, %	95,6	95,8	93,2	97,2	98,9
Yhdistetty kulusuhte, %	96,6	96,5	93,7	98,1	100,2

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Loimi-Häme

Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Loimi-Häme

1. Vakuutusmaksutulo	2024	2023
Ensivakuutus		
Kotimaasta	52 628 028,06	48 840 571,73
Muista valtioista	5 262,15	7 406,27
Ensivakuutus yhteensä	52 633 290,21	48 847 978,00
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>	52 633 290,21	48 847 978,00

1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2024	2023
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	130 654,53	113 653,56
Jakojärjestelmämaksut	1 446 884,17	1 165 500,97
Vakuutusmaksuvero	10 811 629,41	9 977 065,52
Palosuojelumaksu	142 043,17	136 438,54
Liikenneturvallisuusmaksu	129 433,74	122 684,08
<i>Yhteensä</i>	12 660 645,02	11 515 342,67

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2024	9 136 949,53	8 742 657,53	-6 734 994,96	-1 979 024,39	-18 036,58	10 601,60
	2023	8 159 980,20	7 836 470,20	-6 095 612,46	-1 957 819,38	-13 475,23	-230 436,87
	2022	7 642 213,13	7 594 516,13	-4 846 632,73	-1 841 545,86	-11 226,06	895 111,48
Moottorijoneuvon vastuu	2024	9 980 264,79	9 823 232,79	-2 149 017,89	-2 335 153,26	-1 235 899,41	4 103 162,23
	2023	9 473 575,68	9 357 439,68	-4 679 093,14	-2 387 981,67	456 941,41	2 747 306,28
	2022	9 308 878,57	9 124 066,57	-4 843 079,23	-2 161 957,51	-592 888,63	1 526 141,20
Maa-ajoneuvot	2024	13 936 453,39	13 473 777,39	-13 492 412,81	-3 091 628,12	-26 520,57	-3 136 784,11
	2023	12 605 324,74	12 313 547,74	-11 278 598,41	-3 025 086,76	-32 970,52	-2 023 107,95
	2022	12 028 062,75	11 918 481,75	-10 133 731,08	-2 850 896,90	-24 218,67	-1 090 364,90
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2024	605 157,55	594 112,55	-361 363,64	-138 627,29	-6 467,65	87 653,97
	2023	571 222,13	546 713,13	-389 218,56	-91 845,52	-676,73	64 972,32
	2022	500 827,48	432 250,48	-137 004,37	-86 390,69	-541,64	208 313,78
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2024	15 742 096,35	15 545 371,35	-11 406 803,00	-3 654 502,70	-455 437,50	28 628,15
	2023	14 964 065,27	14 512 180,27	-9 589 215,15	-3 487 801,87	-586 146,86	849 016,39
	2022	14 007 106,49	13 927 244,49	-10 315 612,80	-3 359 399,91	205 030,81	457 262,59
Vastuu	2024	1 565 629,53	1 547 946,53	-962 562,89	-363 298,94	-16 488,98	205 595,72
	2023	1 484 293,44	1 457 751,44	-1 032 820,20	-322 040,16	-9 554,13	93 336,95
	2022	1 389 529,84	1 364 946,84	-591 681,24	-302 914,90	-8 265,80	462 084,90
Oikeusturva	2024	1 232 951,71	1 216 841,71	-749 169,03	-285 620,12	0,00	182 052,56
	2023	1 172 320,39	1 143 033,39	-851 164,84	-258 097,29	0,00	33 771,26
	2022	1 097 818,81	1 073 558,81	-632 023,21	-242 769,11	0,00	198 766,49
Muut	2024	433 787,36	434 156,36	-246 921,02	-102 775,31	94 766,89	179 226,92
	2023	417 196,15	415 518,15	-230 308,89	-95 333,36	-24 795,90	65 080,00
	2022	408 504,80	403 941,80	-153 355,69	-89 671,53	-29 114,45	131 800,13
Ensivakuutus yhteensä	2024	52 633 290,21	51 378 096,21	-36 103 245,24	-11 950 630,13	-1 664 083,80	1 660 137,04
	2023	48 847 978,00	47 582 654,00	-34 146 031,65	-11 626 006,01	-210 677,96	1 599 938,38
	2022	46 382 941,87	45 839 006,87	-31 653 120,35	-10 935 546,41	-461 224,44	2 789 115,67
Yhteensä	2024	52 633 290,21	51 378 096,21	-36 103 245,24	-11 950 630,13	-1 664 083,80	1 660 137,04
	2023	48 847 978,00	47 582 654,00	-34 146 031,65	-11 626 006,01	-210 677,96	1 599 938,38
	2022	46 382 941,87	45 839 006,87	-31 653 120,35	-10 935 546,41	-461 224,44	2 789 115,67
Tasoisuuden muutos	2024						0,00
	2023						0,00
	2022						0,00
Vakuutustekninen kate	2024						1 660 137,04
	2023						1 599 938,38
	2022						2 789 115,67

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toimintoittain

	2024	2023
Maksetut korvaukset	4 218 367,41	3 860 164,96
Liikekulut	11 719 346,43	11 384 432,65
Sijoitustoiminnan hoitokulut	325 021,44	254 828,09
Muut kulut	1 132 729,71	1 174 534,27
Yhteensä	17 395 464,99	16 673 959,97

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut	2024	2023
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	2 987 770,22	3 010 046,02
Muut vakuutusten hankintamenot	3 222 481,68	2 958 659,37
	<u>6 210 251,90</u>	<u>5 968 705,39</u>
Vakuutusten hoitokulut	3 382 269,13	3 510 222,31
Hallintokulut	2 358 109,10	2 147 078,31
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-231 283,70	-241 573,36
<i>Yhteensä</i>	<u><u>11 719 346,43</u></u>	<u><u>11 384 432,65</u></u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut	2024	2023
Palkat ja palkkiot	3 373 940,20	3 002 904,82
Eläkekulut	641 846,73	619 743,16
Muut henkilösivukulut	65 641,73	100 871,69
<i>Yhteensä</i>	<u><u>4 081 428,66</u></u>	<u><u>3 723 519,67</u></u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	338 920,00	323 915,00
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan/toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	123 700,00	97 700,00
Eläkesitoumukset	Hallituksen jäsenten ja varajäsenten eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	56 500,00	54 700,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	53	49
------------	----	----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2024	2023
Tilintarkastus	9 920,00	10 485,18
Tilintarkastuslain 1§:n 1:n momentin 2 kohdassa		
Muut palvelut	1 962,98	52,51
<i>Yhteensä</i>	<u><u>11 882,98</u></u>	<u><u>10 537,69</u></u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kuluja erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2024	2023
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	2 395 583,77	1 430 476,78
Korkotuotot	78,56	133,04
<i>Yhteensä</i>	<u>2 395 662,33</u>	<u>1 430 609,82</u>
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Muut tuotot	76 122,69	77 540,40
<i>Yhteensä</i>	<u>76 122,69</u>	<u>77 540,40</u>
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	237 865,91	103 074,97
Korkotuotot	218 061,85	158 775,13
Muut tuotot	347 142,32	341 551,20
<i>Yhteensä</i>	<u>803 070,08</u>	<u>603 401,30</u>
<i>Yhteensä</i>	3 274 855,10	2 111 551,52
Arvon alentumisten palautukset	2 410 609,05	4 821 558,56
Myyntivoitot	369 767,53	196 262,00
<i>Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä</i>	6 055 231,68	7 129 372,08
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Muut yritykset	-265 838,85	-252 765,44
<i>Yhteensä</i>	<u>-265 838,85</u>	<u>-252 765,44</u>
Kulut muista sijoituksista	-245 411,95	-180 717,68
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Samana konsernin yritykset	-10 124,51	-8 653,95
Muut yritykset	-60 850,39	-29 330,28
<i>Yhteensä</i>	<u>-70 974,90</u>	<u>-37 984,23</u>
<i>Yhteensä</i>	-582 225,70	-471 467,35
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-1 120 657,65	-327 215,71
Rakennusten suunnitelmapoistot	-4 699,31	-4 895,12
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 125 356,96</u>	<u>-332 110,83</u>
Myyntitappiot	-1 689 948,63	-459 443,37
<i>Sijoitustoiminnan kulut yhteensä</i>	-3 397 531,29	-1 263 021,55
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonalentumisia ja niiden oikaisua</i>	2 657 700,39	5 866 350,53
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa</i>	<u>2 657 700,39</u>	<u>5 866 350,53</u>

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2024	2023
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	1 376 035,92	1 283 562,52
Muut tuotot	18 295,00	62 293,82
<i>Yhteensä</i>	<u>1 394 330,92</u>	<u>1 345 856,34</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-1 132 729,71	-1 174 534,27
Muut kulut	-16 483,16	-11 109,98
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 149 212,87</u>	<u>-1 185 644,25</u>

Taseen liitteet, LähiTapiola Loimi-Häme

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2024		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	268 783,54	268 783,54	273 482,85
Muut kiinteistöosakkeet	1 025 298,86	1 025 298,86	1 025 298,86
	1 294 082,40	1 294 082,40	1 298 781,71
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	37 692 715,80	37 692 715,80	39 532 966,61
	37 692 715,80	37 692 715,80	39 532 966,61
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	85 934 865,30	85 934 865,30	94 837 124,70
Rahoitusmarkkinavälineet	966 666,67	966 666,67	968 210,41
	86 901 531,97	86 901 531,97	95 805 335,11
	<u>125 888 330,17</u>	<u>125 888 330,17</u>	<u>136 637 083,43</u>
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>10 748 753,26</u>

Sijoitukset	2023		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	302 227,69	678 427,69	678 427,69
Muut kiinteistöosakkeet	1 336 227,92	1 336 227,92	1 336 227,92
	1 638 455,61	2 014 655,61	2 014 655,61
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	42 906 053,87	42 906 053,87	44 928 017,77
	42 906 053,87	42 906 053,87	44 928 017,77
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	80 403 517,56	80 403 517,56	84 520 772,40
Rahoitusmarkkinavälineet	1 000 000,01	1 000 000,01	1 002 973,05
	81 403 517,57	81 403 517,57	85 523 745,45
	<u>125 948 027,05</u>	<u>126 324 227,05</u>	<u>132 466 418,83</u>
Kirjanpitoarvo sisältää			
Tuloutettuja arvonkorotuksia		376 200,00	
Muita arvonkorotuksia		0,00	376 200,00
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>6 142 191,78</u>

6. Kiinteistösjoitukset

	2024	
Kiinteistösjoitusten muutokset:	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	
Hankintameno 1.1.	2 615 138,19	
Vähennykset	-164 957,70	
Hankintameno 31.12.	<u>2 450 180,49</u>	
Kertyneet poistot 1.1.	-15 093,27	
Tilikauden poistot	-4 699,31	
Kertyneet poistot 31.12.	<u>-19 792,58</u>	
Arvonalentumiset 1.1.	-961 589,31	
Tilikauden arvonalentumiset	-174 716,20	
Arvonalentumiset 31.12.	<u>-1 136 305,51</u>	
Arvonkorotukset 1.1.	376 200,00	
Vähennykset	-376 200,00	
Arvonkorotukset 31.12.	<u>0,00</u>	
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u><u>1 294 082,40</u></u>	

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:

Jäljellä oleva hankintameno	255 006,57
Kirjanpitoarvo	255 006,57
Käypä arvo	255 006,57

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrietyksissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2024	2023
Hankintameno 1.1.	43 329 442,58	43 289 688,40
Lisäykset	608 860,65	1 070 734,55
Vähennykset	-5 434 610,92	-1 030 980,37
Hankintameno 31.12.	<u>38 503 692,31</u>	<u>43 329 442,58</u>
Arvonalentumiset 1.1.	-423 388,71	-551 130,42
Tilikauden arvonalentumiset	-387 587,80	0,00
Arvonalentumisten palautukset	0,00	127 741,71
Arvonalentumiset 31.12.	<u>-810 976,51</u>	<u>-423 388,71</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>37 692 715,80</u>	<u>42 906 053,87</u>
Yhteensä	<u><u>37 692 715,80</u></u>	<u><u>42 906 053,87</u></u>

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3)	Espoo	1,3	888 565 654,39	144 858 978,81
LähiTapiola Palvelut Oy	3)	Espoo	0,7	20 712 365,38	7 152 849,69
LähiTapiola Rahoitus Oy	3)	Espoo	0,5	113 637 037,78	5 052 576,20
LähiTapiola Varainhoito Oy -konserni	3)	Espoo	0,6	66 346 833,84	-2 736 012,89
Yhteensä				1 089 261 891,39	154 328 391,81

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus		Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Kiinteistösijoitus I Ky	3)	Espoo	2,8	25 529 241,01	7 904 454,13
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3)	Espoo	1,2	294,71	-60,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3)	Espoo	1,2	54 837 749,25	17 307 863,42
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3)	Espoo	1,5	47 235 406,63	6 624 778,49
LähiTapiola Pääomasijoitus V Ky	3)	Espoo	0,6	126 616 372,65	695 950,67
LähiTapiola Pääomasijoitus VI Ky	3)	Espoo	0,8	8 921 702,43	-2 964 798,17
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3)	Espoo	2,5	506 373 194,69	19 894 735,84
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	3)	Espoo	1,1	40 473 128,87	-910 783,28
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3)	Espoo	1,4	143 281,12	4 425,99
LähiTapiola Tontit I Ky	3)	Espoo	1,4	43 699 918,65	2 599 918,57
LähiTapiola Tontit II Ky	3)	Espoo	1,6	62 887 714,56	3 377 795,83
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3)	Espoo	3,8	167 801 227,96	3 623 555,45
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3)	Espoo	2,4	506 493 804,71	32 377 447,42
Tapiola KR IV Ky	3)	Espoo	2,1	730 601,26	-28 653,34
Yhteensä				1 591 743 638,50	90 506 631,02

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportojalle omistusyhteisyritys.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportojalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut		177,00	200,00	200,00	
Yhteensä		177,00	200,00	200,00	
Sijoitusrahastot					
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans			1 880 875,27	1 902 201,11	Ranska
LähiTapiola Eurooppa HY ESG A			2 770 460,81	2 978 808,93	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A			5 583 909,43	6 473 123,00	Suomi
LähiTapiola High Yield A			3 970 987,55	4 353 563,21	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A			517 693,18	579 097,55	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A			3 229 114,23	3 834 770,97	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A			4 571 754,16	4 693 952,14	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Markkinat A			2 447 744,75	2 699 717,83	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A			6 727 589,88	6 745 168,49	Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A			413 910,29	485 451,35	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A			1 048 611,07	1 183 246,90	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A			1 365 363,75	1 365 363,75	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A			2 546 505,11	2 929 386,35	Suomi
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A			226 009,92	266 923,84	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A			1 663 753,94	1 663 753,94	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A			1 998 436,71	2 118 342,91	Suomi
LähiTapiola Suoja A			1 518 630,08	1 818 177,79	Suomi
LähiTapiola Tulevaisuus A			563 110,34	811 990,42	Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A			2 688 463,39	5 108 725,08	Suomi
LähiTapiola USA Keski-suuret ESG A			376 388,69	604 776,18	Suomi
LähiTapiola Yhteisö Eurooppa ESG IV A			2 515 630,04	3 225 119,10	Suomi
LähiTapiola Yhteisö Pitkäkorko ESG IV A			7 226 420,11	7 226 420,11	Suomi
LähiTapiola Yhteisö USA ESG IV A			1 924 531,71	2 501 538,89	Suomi
LähiTapiola Yhteisö Yrityskorko ESG IV A			6 773 009,12	7 083 637,08	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A			8 826 032,88	9 273 857,01	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund			1 348 099,24	1 394 174,38	Irlanti
S-Pankki Fenno Osake			826 719,04	894 175,50	Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake			684 794,63	798 445,79	Suomi
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF			605 944,00	672 648,60	Luxemburg
iShares EUR Govt Bond 15-30yr UCITS ETF			5 792 873,35	5 792 873,35	Irlanti
Muut			992 435,27	1 048 629,78	
Yhteensä			83 625 801,94	92 528 061,33	
Pääomasijoitusrahastot					
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky			484 388,51	484 388,51	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky			1 400 264,00	1 400 264,00	Suomi
Muut			424 210,86	424 210,86	
Yhteensä			2 308 863,37	2 308 863,37	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä		177,00	85 934 865,31	94 837 124,70	

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2024

	Aineettomat oikeudet, muut pitkävaikutteiset menot ja kehittämismenot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	5 516 741,11	986 104,08	471 320,88
Lisäykset	0,00	609 424,00	0,00
Vähennykset	-131,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	39 551,00	-39 551,00	0,00
Hankintameno 31.12.	5 556 161,11	1 555 977,08	471 320,88
Kertyneet poistot 1.1.	-3 229 312,36	0,00	-398 485,04
Tilikauden poistot	-521 510,02	0,00	-18 208,97
Kertyneet poistot 31.12.	-3 750 822,38	0,00	-416 694,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 805 338,73	1 555 977,08	54 626,87

9. Oman pääoman muutokset ja arvonnkorotusrahasaston erittely

9.1 Oman pääoman muutokset

	1.1.2024	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2024
Pohjarahasto	1 207 203,66	0,00	0,00	1 207 203,66
Takuupääoma	12 164 502,35	0,00	0,00	12 164 502,35
Varmuusrahasto	13 352 632,34	6 461 284,49	-872 696,98	18 941 219,85
Käyttörahassto	524 383,98	200 000,00	-39 638,70	684 745,28
Muut rahastot yhteensä	13 877 016,32	6 661 284,49	-912 335,68	19 625 965,13
Tilikauden voitto	6 461 284,49	3 578 019,36	-6 461 284,49	3 578 019,36
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	33 710 006,82	10 239 303,85	-7 373 620,17	36 575 690,50

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

31.12.2024

Tilikauden voitto	3 578 019,36
+ Muu vapaa pääoma	
Varmuusrahasto	18 941 219,85
Käyttörahassto	684 745,28
<i>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä</i>	23 203 984,49

10. Korvausvastuu

2024

2023

Korvausvastuun riittävyys

Muu tapaturma ja sairaus	209 254,11	-29 694,20
Moottoriajoneuvon vastuu	4 959 070,24	2 219 498,69
Maa-ajoneuvot	-522 972,97	-56 466,23
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	37 257,18	9 255,88
Palo- ja muu omaisuusvahinko	-821 372,23	37 977,05
Vastuu	427 186,09	246 290,62
Oikeusturva	-138 848,27	-233 367,79
Muut	-104 944,22	-2 981,99
	4 044 629,93	2 190 512,03

11. Muut pakolliset varaukset	2024	2023
Keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraus	33 300,00	2 978,00
	<u>33 300,00</u>	<u>2 978,00</u>
12. Laskennalliset verovelat	2024	2023
Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana	537 350,00	307 250,00
	<u>537 350,00</u>	<u>307 250,00</u>
13. Saamiset ja velat		
13.1 Saamisten erittely	2024	2023
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Ensivakuutustoiminnasta		
Vakuutusentottajilta		
Vakuutusedustajilta		
Jälleenvakuutustoiminnasta		
Muut saamiset	4 090,56	2 729,04
	<u>4 090,56</u>	<u>2 729,04</u>
13.2 Velkojen erittely	2024	2023
Velat saman konsernin yrityksille		
Ensivakuutustoiminnasta		
Jälleenvakuutustoiminnasta		
Joukkovelkakirjalainat		
Vaihtovelkakirjalainat		
Lainat rahoituslaitoksilta		
Eläkelainat		
Ostovelat	307 674,58	338 312,47
Muut velat	177 807,12	291 675,13
	<u>485 481,70</u>	<u>629 987,60</u>
13.3 Siirtovelkojen erittely	2024	2023
Velat henkilöstölle	988 718,15	851 519,97
Muut siirtovelat	542 984,95	516 837,50
	<u>1 531 703,10</u>	<u>1 368 357,47</u>

14. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

	2024	2023
Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	0,00	17 140,00
	<u>0,00</u>	<u>17 140,00</u>
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	51 187,00	51 187,00
Seuraavina vuosina maksettava määrä	68 249,80	119 436,00
	<u>119 436,80</u>	<u>170 623,00</u>
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Konserniyritykset	2 048 853,35	738 973,71
Yhteistoimintayritykset	3 969 064,33	2 204 566,88
	<u>6 017 917,68</u>	<u>2 943 540,59</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>		
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	69 124 987,11	66 872 306,53
	<u>69 124 987,11</u>	<u>66 872 306,53</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitussitoumukset	13 031 315,16	7 195 935,10
	<u>13 031 315,16</u>	<u>7 195 935,10</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

15. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 14.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Loimi-Häme

Tulosanalyysi

	2024	2023	2022	2021	2020
Vakuutusmaksutuotot	49 325	45 968	43 969	42 664	41 214
Korvauskulut	-35 945	-32 983	-30 419	-31 868	-31 197
Liikekulut	-11 719	-11 384	-10 761	-9 967	-10 089
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	1 660	1 600	2 789	830	-72
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	2 658	5 866	-5 357	3 439	1 818
Muut tuotot ja kulut	245	160	141	76	-195
Liikevoitto	4 563	7 627	-2 426	4 345	1 551
Tasoitusmäärän muutos	0	0	0	463	860
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4 563	7 627	-2 426	4 808	2 411
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0
Tuloverot ja muut välittömät verot	-985	-1 165	-13	-1 009	-462
Kauden voitto	3 578	6 461	-2 440	3 799	1 949
Liikevoitto	4 563	7 627	-2 426	4 345	1 551
Arvostuserojen muutos	4 607	1 297	-5 677	2 235	-2 123
Kokonaistulos	9 170	8 923	-8 104	6 580	-571

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾		
	31.12.2024		31.12.2023		31.12.2024		31.12.2023
	milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	63,2	45,2	64,4	47,7	63,2	45,2	47,7
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	59,6	42,6	61,8	45,8	59,6	42,6	45,8
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	3,6	2,6	2,6	1,9	3,6	2,6	1,9
Osakesijoitukset yhteensä	61,3	43,8	52,9	39,2	61,3	43,8	39,2
Noteeratut osakkeet ³⁾	31,4	22,5	19,1	14,1	31,4	22,5	14,1
Pääomasijoitukset ⁴⁾	27,7	19,8	31,8	23,5	27,7	19,8	23,5
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	2,1	1,5	2,0	1,5	2,1	1,5	1,5
Kiinteistösijoitukset yhteensä	15,4	11,0	17,6	13,1	15,4	11,0	13,1
Suorat kiinteistösijoitukset	1,3	0,9	2,0	1,5	1,3	0,9	1,5
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	14,1	10,1	15,6	11,6	14,1	10,1	11,6
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	139,9	100,0	135,0	100,0	139,9	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾							
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	139,9	100,0	135,0	100,0	139,9	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

6,0

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.
- 9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.
- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.
- 10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle					
			2024		2023	2022	2021	2020
			milj. eur	milj. eur	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	2,8	61,2	4,6	8,0	-12,5	0,2	2,1	
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Joukkovelkakirjalainat	2,7	57,5	4,7	8,5	-13,5	0,3	2,4	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	0,1	3,7	2,2	1,2	-1,5	-0,1	0,1	
Osakesijoitukset yhteensä	5,2	56,9	9,2	6,1	-3,3	11,7	-1,5	
Noteeratut osakkeet ³⁾	3,5	25,3	13,8	11,6	-14,2	24,3	-7,0	
Pääomasijoitukset ⁴⁾	1,6	29,6	5,4	3,9	2,4	4,6	2,0	
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,1	2,0	5,7	-3,5	10,6	5,7	2,4	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-0,4	17,0	-2,6	-3,4	0,3	1,2	-2,9	
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,6	1,9	-32,8	-12,9	-20,4	-14,3	-2,7	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,2	15,1	1,3	-2,0	4,3	4,8	-3,0	
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sijoitukset yhteensä	7,6	135,2	5,6	5,7	-7,7	4,4	-0,1	
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,3							
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	7,3	135,2	5,4	5,5	-7,8	4,3	-0,2	

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Loimi-Häme) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteet

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvokorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvokorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvokorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvokorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvokorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulospäätöksestä) enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisinä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarviointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arviointiperiaatteita ja niiden arviointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppavarmen menetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arviointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arviointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahämääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alempaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaiканаan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä- ja rakennukset 30-40 v
- Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonkorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuovelka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina veloitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Henkilöstön lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta. Lisäturva on suljettu vuonna 2013, jonka jälkeen alkaneet työsuhteet eivät ole turvan piirissä.

Toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen. Muiden johtajien eläkeikä/eroamisikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleenvakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutus tapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuuvelan riittävyys myös silloin, kun vastuuvelkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Finanssivalvonta vahvistaa tasoitusmäärälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkemuotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 1,5 (vuoden 2023 tilinpäätöksessä 1,2) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkemuotoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssikuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatumisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuvelan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa nostettiin vuonna 2024 1,2 prosentista 1,5 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi yhtiössä kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä laskuperustekorona muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 2,1 miljoonalla eurolla. Laskuperustekorona nostamisen taustalla on vastuuvelan katteen turvaavasti arvioitu pidemmän aikavälin sijoitustuotto sekä hyvin reitattujen pitkien valtiolainojen markkina- tuotto.

Vapaaehtoisten lajien korvausvastuun kollektiivilaskennan kertoimet päivitetiin vuonna 2024, mikä kasvatti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti 0,5 miljoonaa euroa. Lisäksi Liikennevakuutuskeskuksen laskuperustemuutokset pienensivät korvausvastuuta vähäisesti. Vuoden 2024 korvausvastuun laskentaperiaatemuutokset kasvattivat yhtiön tasoitusmäärää 1,3 miljoonaa eurolla.

Laskuperustekorkoa nostettiin myös vuonna 2023 0,7 prosentista 1,2 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä laskuperustekorona muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 4,1 miljoonalla eurolla. Lisäksi Liikennevakuutuskeskuksen laskuperusteisiin tehtiin vuonna 2023 muutos, joka kasvatti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti. Vuoden 2023 korvausvastuun laskentaperiaatemuutokset kasvattivat yhtiön tasoitusmäärää 2,6 miljoonaa eurolla.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.2.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuotot

Korvauskulut

Liikekulut

Muut vakuustekniset tuotot ja kulut

Vakuustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai - tappio

Tasoitusmäärän muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio

+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvo

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakauksissa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistöisijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvo)

$$\begin{aligned} & \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ & + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ & + \text{Perustekorkokulu} \\ & + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ & \quad \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ & + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ = & \frac{\quad}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100 \\ & + \text{Sijoitusten arvostuserot} \end{aligned}$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisien arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa

olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.2.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhte

Vahinkosuhte prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhte + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja, ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut + Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit

- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmassa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja

toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskeissa asioissa.

10.3 Riskien raportointi

Osana riskienhallintaprosessia yhtiön sisäisen riskienhallinnan raportoinnin tavoitteena on tarjota hallitukselle ja ylimmälle johdolle kattava näkymä ryhmän riskiasemasta ja varmistaa, että toteutetut riskienhallintatoimenpiteet ovat linjassa organisaation strategisten tavoitteiden kanssa. Informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä ajantasaisella dokumentaatiolla, joka sisältää tiedot käytettävistä laskentamenetelmistä sekä järjestelmistä. Tehokkaan riskienhallinnan takaamiseksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot ovat organisatorisesti eriytetty toisistaan.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta ja prosessit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus- tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutus sopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen

riittävyteen, kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltyjen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla. Suuria riskikeskittymiä hallitaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyritäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvaltuudet. Asiakkaiden luotto- ja taustatiedot tarkistetaan ennen asiakasvalintaa.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Epäselvien vahinkojen selvittely on tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viiranomaisille.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriskiä sisältyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirraltaan pitkäkestoisiin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa on oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkeuotoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei

saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määrätymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (1,5 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määrätymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvelka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti. Eläkeuotoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021 kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli, syntymävuosi ja vakuutuslaji. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudattaen tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varaamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsitteilykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutuslajiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuslajien luotettavuutta.

Jälleenvakuutuslajiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutuslajien merkintäpolitiikan avulla. Jälleenvakuutuslajia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutuslajin rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulatio, arvot maksimivahingoista sekä vakavaraisuusarvio. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokkakohtaiset omapäätysrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuuttajiksi hyväksytään vain luottoluokitukseltaan riittävän vakava-raisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään A. Jälleenvakuutuslajit hankitaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuslajin hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiiviillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutuslajin ja -lajin joukoihin tarvittavat muutokset ajoissa.

10.5 Sijoitustoiminnan riskienhallinta ja prosessit

Sijoitusriskeiksi luetaan markkinariskit, luotto- ja vastapuoliriskit sekä likviditeettiriski.

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen tai kiinteistöjen hintojen, muutoksista. Keskittymäriskit luetaan niin ikään markkinariskeiksi. Keskittymäriskijä syntyy sijoitusten liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoittain.

Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion, johdannaispöytäkirjan tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan.

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen johtuu rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuudesta. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti ilman merkittäviä tappioita.

Yhtiön hallitus päättää sijoitustoiminnan tavoitteista ja sijoitusriskien otosta ottaen huomioon yhtiön vakavaraisuuden, strategiset tavoitteet, vakuutuslajin sijoitustoiminnalle aiheuttamat vaatimukset ja taloudellisen toimintaympäristön. Sijoitussuunnitelmassa esitetty sijoitusten strateginen allokaatio vaihteluväleineen konkretisoi yhtiön sijoitusriskienoton tavoitetason, riskiensietokyvyn ja riskiprofiilin. Sijoitussuunnitelmassa kuvataan lisäksi muut sijoittamista ja sijoitusriskienottoa koskevat rajoitteet, riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Ryhmän vahinkovakuutusyhtiöiden (pl. Suomen Vahinkovakuutus Oy) välisessä yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalojärjestelmä

on yhtiöiden vakavaraisuuden ja markkinariskien ohjauksen keskeinen työkalu. Järjestelmä perustuu Solvenssi II-viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat voivat toimia normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja markkinariskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä markkinariskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Ryhmän vakuutusyhtiöiden taseenhallintatoiminto valmistele yhtiöille sijoitusten strategista allokaatiota koskevat esitykset. Taseenhallintatoiminto arvioi yhtiön valitseman strategisen allokaation sopivuutta hyödyntäen esimerkiksi erilaisia stressitestejä ja antaa yhtiöille tätä koskevan lausunnon. Ryhmän taseenhallintakomitea seuraa yhtiöiden markkina- ja taseriskejä ja antaa tarvittaessa yhtiöille näitä koskevia suosituksia. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin taloudellisessa toimintaympäristössä, yhtiön vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyötystrategiassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa sääntelyn mukaisen selvityksen vastuuvelan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa sijoitusriskien tunnistamisesta, mittamisesta, valvonnasta ja raportoinnista osana yhtiön riskienhallintatoimintoa. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuskehikon viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestausta ja skenaarioanalyysiä. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös sijoitusten riittävä hajautus. Keskeinen riskienvähentämiskeino on sijoitusten strategisen allokaation muuttaminen vähäriskisemmäksi, mikä edellyttää yhtiön hallituksen käsittelyä. Varainhoito vastaa listattujen korko- ja osakesijoitusten omaisuudenhoidosta ja voi strategisen allokaation puitteissa siirtyä vähäriskisempään taktiseen allokaatioon, mikäli näkee tähän perusteet.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten, korkojohdannaisten ja vastuiden arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä hallitaan huomioimalla vastuiden rakenteellinen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoihin sisällytettävillä vakuuksilla ja kovenanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä luottokannan riittävällä hajauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluokitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisassakin tilanteessa niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.6 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä järjestelmistä järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenetelmällä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet kytetään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistetaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.7 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksen, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulli-

set tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallintatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Forssa 4. päivänä maaliskuuta 2025

Markku Äijälä
hallituksen puheenjohtaja

Miia Antin

Ilona Kangas

Petri Heino

Timo Simula

Krista Pohjola

Timo Harju
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Forssa 24. päivänä maaliskuuta 2025

KPMG Oy Ab

Petter Westerback

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2025-03-05 09:03:25 (EET)

Tarkistuskoodi: R2DZBGY35DRGV8RGLD9OFPMVINYQAVGJYNE
LR3XPTFEJOLID1HHYTENJS6VNT3E7PJA9NYHRIWU2KE5RZ9YAYC
QYGQGORXWYPBF8A49PH46UWHBKVOA2K22PG9ABHNI

802 Lähitapiola Loimi-Häme toimintakertomus ja tilinpäätös 2024.pdf (43 sivua)

5ca328cde11b1a2c96a29c5d6a23f0124faa902b66294a354350012c0627f4b2

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Ilona Sofia Kangas**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Ilona Sofia Kangas

Allekirjoitettu 2025-03-04 16:24:56 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Timo Tapio Simula**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Timo Tapio Simula

Allekirjoitettu 2025-03-04 21:13:31 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Krista Pohjola**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Krista Pohjola

Allekirjoitettu 2025-03-05 00:01:00 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Petri Antero Heino**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Petri Antero Heino

Allekirjoitettu 2025-03-05 07:52:48 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Markku Juhani Äijälä**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Markku Juhani Äijälä

Allekirjoitettu 2025-03-05 08:38:19 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Timo Johannes Harju**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Timo Johannes Harju

Allekirjoitettu 2025-03-05 09:01:05 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Miia Vilhelmiina Antin**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Miia Vilhelmiina Antin

Allekirjoitettu 2025-03-05 09:03:25 (EET)

SignSpace allekirjoituspalvelu

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Vastuu Group Oy, Business ID 2327327-1, Suomi.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Mobiilivarmenne – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun Mobiilivarmenteella.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa.

Allekirjoitettaessa asiakirjasta muodostetaan jakeloversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Jakeluversion PDF on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelun sähköisellä leimalla.

Jakeluversion PDF:n alkuperäisyys ja muuttumattomuus on varmistettavissa tarkistamalla PDF-tiedoston allekirjoitus. Tarkistaminen voidaan tehdä SignSpace-palvelussa tai käyttäen esimerkiksi Adobe Acrobat Reader-sovellusta.

Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeloversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa <https://site.signspace.com/fi/verifointi> sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitukseen luottaminen

Allekirjoituksen tarkastamiseen ja turvallisuuteen liittyvät tiedot on kuvattu tarkemmin SignSpace-sivustolla: <https://resources.signspace.com/legal-compliance-fi>.

Tarkempi kuvaus on tarkoitettu myös välitettäväksi tarvittaessa kolmannelle osapuolelle jonka käyttöön sähköisesti allekirjoitettu asiakirja luovutetaan.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,54 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2025-03-24 10:44:11 (EET)

Tarkistuskoodi: U5ATFNUP6XS2916F3JSJ1LGHWET2LKL3NQ9VM
AWU702MFH3KKM0X00OPVS2EWQUPF6KSE5T07DSTWEU0WJW3
T4CIZM11N0LDTIG42IQCM5KHRM8X5MHZK1VG0G6C8Q2V

802 Lähitapiola Loimi-Häme toimintakertomus ja tilinpäätös 2024_allekirjoitettu.pdf (45 sivua)

1303f6a506b9d2a22177e4cdbbeceaa4ea3476b95b678c0ce1f4056db9f1e9a

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Petter Mikael Westerback**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **SignSpace (Vastuu Group Oy)**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Globalsign TSA**

Petter Mikael Westerback

Allekirjoitettu 2025-03-24 10:44:11 (EET)

SignSpace allekirjoituspalvelu

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Vastuu Group Oy, Business ID 2327327-1, Suomi.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa.

Allekirjoitettaessa asiakirjasta muodostetaan jakeloversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Jakeluversion PDF on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelun sähköisellä leimalla.

Jakeluversion PDF:n alkuperäisyys ja muuttumattomuus on varmistettavissa tarkistamalla PDF-tiedoston allekirjoitus. Tarkistaminen voidaan tehdä SignSpace-palvelussa tai käyttäen esimerkiksi Adobe Acrobat Reader-sovellusta.

Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeloversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa <https://signspace.vastuugroup.fi/fi/verifointi> sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

Allekirjoitukseen luottaminen

Allekirjoituksen tarkastamiseen ja turvallisuuteen liittyvät tiedot on kuvattu tarkemmin SignSpace-sivustolla:

<https://resources.signspace.com/legal-compliance-fi>.

Tarkempi kuvaus on tarkoitettu myös välitettäväksi tarvittaessa kolmannelle osapuolelle jonka käyttöön sähköisesti allekirjoitettu asiakirja luovutetaan.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (0,99 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)